

Vastuu ja vapaus kiehtovat

Einari Vidgrénin -äätiö palkitsi myös tänä vuonna 25 ansioitunutta metsäkoneenkuljettajaa Einarin Kuljettajapalkinnolla. Ehdotukset palkittavista metsäkoneenkuljettajista tekivät metsäyhtiöt ja sahat.

Kauhavan Rintalassa asuva **Jari Hölsömäki** on ajanut Hölrin Oy:n motoa kohta 17 vuotta. Talonrakennuslinjan ammattikoulussa käynyt nuori mies ei armeijan jälkeen saanut alan töitä. Jarin velipoika **Tapani** kysyi silloin, kiinnostaisiko metsäkonehommat. Veljen opastuksella työt metsässä alkoivat sujua.

Ikänsä koneiden kanssa touhunnut nuorukainen innostui ja aloitti motokuskiksi opiskelun oppisopimuksella. Jämsänkoskella pidettiin muutama teoriajakso, mutta pääosin oppiminen tapahtui metsässä koneella työtä tehden. Jari pitää oppisopimusta hyvänä tapana hankkia ammatti.

Asennetta ja luonnetta

Nuorena ammatin salat oppi nopeimmin, mutta ison ja arvokkaan koneen kuskiksi kaikista ei kuitenkaan ole. Nuoria perehdyttäessään Jari on havainnut, että ensimmäisen viikon aikana havaitsee melkoisella varmuudella, onko nuorukaisesta kuskiksi. Koulussa opitaan monia asioita, mutta oikeaa konemiehen asennetta ja luonnetta ei koulun penkillä kovin hevin saavuteta. Lyhyt perehdytys/valintajakso ennen varsinaisen metsäkonekoulun aloittamista voisi olla sekä opiskelijoiden että työnantajien kannalta paikallaan.

Päätehakkuuta ja harvennusta tekevänä Jarilla on kokonaisvastuu leimikoista. Tukiin saanto olisi oltava mahdollisimman hyvä. Tämän takia metsäyhtiöt järjestävätkin laatukoulutusta hakkuukoneiden kuljettajille. Kurssilla käydään leimikolla katsomassa hakkuujälkeä ja yhtiön asiantuntija käy läpi laatuvaatimuksia. Tällaiset lyhytkurssit ovat Jarin mukaan silloin tällöin paikallaan. Myös käydystä ”tikkakurssista” on ollut apua leimikoiden hakkuita suunniteltaessa.

Harvennus tärkeää

Harvennusleimikoissa vastuu otettavista ja jätettävistä puista on yksinomaan hakkuukoneen kuljettajalla. Ennen leimikolle menoa soitetaan metsänomistajalle ja kysellään, onko hänellä erityistoivomuksia harvennuksen suhteen. Aiemmin hakkuun aloittamisilmoituksen teki puun ostaja, mutta pikku hiljaa vastuu ilmoittamisesta on siirretty hakkuukoneen kuljettajalle.

Melko usein metsänomistaja hieman harmittelee, kun harvennus on mennyt pitkäksi. Jari ymmärtää tämän, sillä nuoren metsän erittäin tärkeästä harventamisesta ei ihmeemmin rahaa metsänomistajalle heru. Mutta oikea-aikainen harventaminen on tulevaisuudessa saatavien kantorahatulojen vankka perusta.

Yleensä erityisiä toivomuksia metsänomistajilta ei tule, mutta vanhemmilla ihmisillä on vieläkin pelko siitä, että motolla harvennettaessa metsästä tulee liian harva. Jarin kokemuksen mukaan etenkin nuoret ja aloittelevat kuskit jättävät leimikon liian tiheäksi. Ammatilainen pystyy harventamaan leimikkoa isollakin koneella todella vähän ja huomaamattomasti, jos niin vaaditaan.

Luonto rauhoittaa

Kun leimikko on hakattu eikä perästä kuulu mitään, se on osoitus onnistuneesta työstä.

Juuri vastuu ja vapaus ovat ne seikat, jotka ovat pitäneet Jarin moton ohjaamossa. Työ jatkuvaa päätöksentekoa alati vaihtuvassa ympäristössä. Vaikka päivä on joskus pitkäkin ja pimeys painaa päälle, Jari nauttii yksinäisestä työstään. Luonnossa oleminen on hakkuukoneen kuljettajan yksi suurista eduista. Ympäri suuren Kauhavan kunnan olevat työmaat antavat vaihtelua myös työmatkoihin.

Työn ainoana varjopuolena Jarin mukaan on remonttihommiin joutuminen kovalla pakkasella tai vihmovassa räntäsateessa. Onneksi koneita huolletaan sen verran huolellisesti, ettei tällaisia mustia hetkiä kovin usein satu.

Hölrin Oy:n kuusi motoa, ajokone ja kolme kaivuria pidetään huippukunnossa pääosin omin voimin. Huollot tehdään ajallaan ja kelirikkoisokit hyödynnetään isompien korjausten tekemiseen. Todella isoissa remonteissa turvaudutaan merkkikorjaamon apuun.

Jari on uransa aikana hakannut lähes kaiken merkkisillä koneilla. On ollut kiinteää ja kääntyvää ohjaamo. Myös koneiden koko on vaihdellut. Nykyinen vajaan pari vuotta vanha Ponsen Fox on mukava ”jokapaikankone”. Muhkealla telavarustuksella kone kulkee pehmeämmässäkin maastossa maan pintaa turhaan rikkomatta. Kun konehommat metsässä ja varikolla on tehty, Jari suuntaa usein askeleensa autotalliin. Pari vanhaa Volkswagenia on kunnostettuina ja valmiina ajoon. Työn alla on parhaillaan VW:n haluttu Kleinbus. Konemies on konemies vapaa-aikanaankin!

Ponsse Oyj:n perustaja ja teollisuusneuvos Einari Vidgrén perusti vuonna 2005 Einari Vidgrénin Säätiön, jonka tarkoituksena on nostaa koneellisen puunkorjuun alalla tehtävän työn arvostusta. Einari Vidgrénin elämäntyötä ylläpitävä säätiö haluaa kehittää ja lisätä koneelliseen puunkorjuuseen liittyvän yrittäjyyden tunnettuutta sekä lisätä koneellisen puunkorjuun kiinnostavuutta työllistäjänä etenkin nuorten keskuudessa.